

Program działania
Centrum Kultury Śląskiej
w Świętochłowicach na lata 2024-2027

I. Założenia wstępne

Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach zostało powołane do istnienia 1 stycznia 2004 r. decyzją Rady Miejskiej w Świętochłowicach. Jego celem było organizacja i koordynowanie wydarzeń kulturalnych w mieście. Ponadto, funkcją Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach jest tworzenie i wspieranie szeroko rozumianej kultury, rozrywki i sztuki jako ważnych i twórczych procesów w mieście i regionie, wpływających bezpośrednio na odpowiednią jakość życia mieszkańców.

CKŚ jest instytucją ze wszech miar wyjątkową – powstało z połączenia dwóch domów kultury: w Lipinach (CKŚ Grota – dawniej DK Grota) i na Zgodzie (CKŚ Zgoda – dawniej Dom Kultury Huty Zgoda w Świętochłowicach).

„Grota” to budynek z pięknym rodowodem, powstał w 1906 roku i z tego tytułu został wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków Świętochłowic. Wybudowano go dla ówczesnych pracowników dawnych Zakładów Cynkowych, pełnił rolę m.in. domu noclegowego oraz gospody z salą taneczną i sceną. Organizowano tu spektakle teatralne, koncerty, przedstawienia oraz właśnie zabawy taneczne i bale. W latach 80. ubiegłego wieku znalazł tu swoje miejsce Miejski Dom Kultury, a w styczniu 2004 roku, budynek stał się częścią tworzonego Centrum Kultury Śląskiej. Od samego początku „Grota” była miejscem integracji na płaszczyźnie kultury i rozrywki, łączącym skupioną wokół społeczność Lipin.

Z kolei „Zgoda” to dawniejszy Dom Kultury Huty „Zgoda”, wybudowany w latach 1954–1955. Jego wystrój do dziś robi ogromne wrażenie. W gmachu znajduje się klimatyczna, zdobiona architektonicznymi elementami dekoracyjnymi sala widowiskowa na 400 miejsc. Na uwagę zasługuje także jej sufit, z plafonem z malarskim wyobrażeniem śląskiej zabawy ludowej autorstwa Edmunda Czarneckiego. Piękna stylistyka sali widowiskowej i malowniczy park otaczający „Zgodę” od razu przywodzą na myśl wspomnienia o koncertach i wielkich balach, które w tej sali miały miejsce...

W 2015 roku pod skrzydła Centrum Kultury Śląskiej trafiły Wieże KWK Polska - szybko stając się jednym z oryginalniejszych obiektów Szlaku Zabytków Techniki, zwłaszcza, że co roku na terenie KWK gości INDUSTRIADA, największy festiwal kultury dziedzictwa przemysłowego w Europie Środkowej, jednodniowa impreza, która skupia na sobie uwagę odbiorców oryginalnością form i ogromem propozycji kulturalnych. Dwie górnicze wieże stały się ważnym punktem na mapie kulturalnej miasta i regionu a kompleks dawnej kopalni wraz z wieżami, maszynami wyciągowymi, halą przetwornic, jest unikatowym obiektem w skali kraju i Europy.

Ogromny potencjał, jakim dysponuje Centrum Kultury Śląskiej, predestynuje go do do roli miejsca, które nie tylko integruje społeczność lokalną poprzez swoje działania kulturalne i edukacyjne, ale również jest aktywnym uczestnikiem wszelkich procesów związanych z zarządzaniem naszym dziedzictwem kulturowym. Niezwykły autorament naszego Centrum pozwala na wykorzystanie atutów, jakie daje właśnie bogata przeszłość wszystkich miejsc, składających się na fascynującą mozaikę naszego śląskiego dziedzictwa.

Jednym z tych atutów jest grupa docelowa odbiorców, a ściślej mówiąc kilka grup docelowych. Od samego początku funkcjonowania wszystkich obiektów CKŚ, ich oferta była adresowana do różnych adresatów, różnych grup odbiorców. Swoje miejsce zarówno w Lipinach

jaki i Zgodzie, zawsze mieli seniorzy, jak i hodowcy gołębi, krótkofalowcy, kombataneci. Młodzież doceniała dyskoteki i koncerty, a najmłodsi – liczne kółka zainteresowań.

Taki obraz zarówno Groty jak i Zgody, utrwalił się w świadomości mieszkańców i jest to wyjątkowo cenny kapitał. I Grota, i Zgoda, w swojej przeszłości otwierały się na różne formy kultury i rozrywki, od malarstwa poprzez recitale, kabaretony aż po bale, festyny i wieczorki taneczne. To również definiuje działalność Centrum obecnie – i będzie należycie respektowane w przyszłości. Poszanowanie dla śląskiej godki, śląskiej rozrywki i kultury, pozostaną atrybutami „Zgody” i „Groty”. Natomiast wyraźny rys nowoczesności i sztuki industrialnej wnoszą Wieże KWK Polska, które jednak również cechuje duża różnorodności prezentowanej oferty i jej odbiorców. Na terenie Wież odbywają się wykłady, spotkania kulturalne, koncerty ale i zajęcia w ramach programu „Aktywny senior”. Obiekt ma charakter edukacyjny, zabytkowe Wieże wyciągowe są dostosowane do zwiedzania, zostały tam umieszczone eksponaty związane z wydobywaniem węgla i przemysłem na tych terenach co sprawia, że w wyjątkowy sposób nie tylko upamiętniają ale i przybliżają osobom spoza Śląska przemysłową przeszłość tego regionu.

Właśnie zaplecze kulturowe, to spektrum form i metod przekazu stosowanych w Centrum, stało się punktem wyjścia do tworzenia mojej koncepcji działalności placówki.

II. Misja, wizja i cele.

MISJA:

Przeszłość jest kapitałem. Przyszłość kształtujemy teraz.

Budowa pozytywnego wizerunku miasta poprzez kulturę, rozrywkę i poszanowanie dziedzictwa kulturowego,

WIZJA:

Atrakcyjny, różnorodny, inspirujący program, zmotywowany zespół ludzi z pasją, sprawnie zarządzana, aktywna i rozpoznawalna w regionie instytucja kultury.

CELE:

Mam zamiar szczerze korzystać z kapitału przeszłości trzech obiektów Centrum Kultury Śląskiej i rozwijać nadal projekty adresowane do różnych grup wiekowych i społecznych. Chcę jak najpełniej wykorzystać walory kultury i sztuki, tworząc z nich wdzięczne narzędzia do budowania i wzmacniania więzi społecznych. Pragnę w efekcie, stworzyć przestrzeń dla spotkań, zarówno w sensie dosłownym jak i symbolicznym, która może stać się rzeczywistym centrum życia lokalnych społeczności, wzmacniając zarówno wspólnotowość i jak i podmiotowość ich mieszkańców. Chciałabym by Centrum Kultury Śląskiej stało się miejscem inspiracji i prezentacji wartościowych działań artystycznych, wydarzeń, imprez kulturalnych i rozrywkowych. Chciałabym również, by oferta Centrum chociaż w części była wypracowywana partycypacyjnie, co w praktyce oznacza tworzenie programu w oparciu o rzeczywiste potrzeby, a przy tym otwartość na wszelkie inicjatywy indywidualne czy też NGO i grup nieformalnych. W miarę organizacyjnych możliwości, nie chciałabym pomijać żadnej sfery aktywności kulturalnej i artystycznej, funkcjonować zawsze jako instytucja wspierająca i otwarta nie tylko na formy sprawdzone i profesjonalnie zorganizowane, ale również na projekty alternatywne, będące autorskimi pomysłami mieszkańców, wynikającymi z ich zainteresowań, potrzeb, ekspresji i pasji.

Głównym celem na najbliższe lata Centrum Kultury Śląskiej jest, zgodnie ze statutem upowszechnianie kultury, wychowanie przez kulturę i sztukę oraz poprzez edukację kulturalną.

Centrum będzie konsekwentnie dążyć do zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców Świętochłowic oraz rozwijania zainteresowań kulturalnych społeczności lokalnej, ale także będzie zamierzało rozwijać wysoką wrażliwość artystyczną widzów i przygotowywać do odbioru i interpretacji różnych form sztuki. Natomiast celem strategicznym i ustalonym kierunkiem rozwoju CKŚ będzie sukcesywne stwarzanie coraz lepszych warunków do pełnego uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym miasta i regionu, stałe wsparcie dla amatorskiego ruchu artystycznego dorosłych, seniorów, dzieci i młodzieży oraz zapewnienie powszechnego dostępu do oferty kulturalnej Świętochłowic i miast ościennych.

Bo życie z kulturą i sztuką to życie pełniejsze, bogatsze, ciekawsze, wzbogacające codzienność o bezcenne wartości i emocje...

III. Plan pracy.

Plan działania na najbliższe lata, utworzony został z zachowaniem cykliczności i rytmu już organizowanych zajęć oraz z szacunkiem dla istniejącej działalności placówek i ich grup odbiorców.

1. Organizacja festynów, koncertów, imprez masowych. To najważniejszy moment w działalności Centrum – zetknięcie się oczekiwań i oferty, bezpośredni kontakt widzów, artystów i organizatorów, i niemal natychmiastowa reakcja, weryfikacja proponowanych wydarzeń i możliwość dopasowania propozycji do potrzeb i wymagań. To trzon działalności placówki nie definiujący jednak w pełni jej kształtu i wizerunku.

2. Organizowanie spektakli teatralnych dla dzieci i dorosłych. Integracja pokoleń, promocja kreatywności, animacja zainteresowań różnymi formami teatralnymi, poszerzanie granic odbioru sztuki teatralnej, zacieranie różnic między twórcą a odbiorcą. Realizacja zadań w oparciu o współpracę ze scenami teatralnymi regionu – z Teatrem Śląskim, Teatrem Rozrywki, Śląskim Teatrem Impresaryjnym. Kreowanie wspólnych przedsięwzięć teatralnych, umożliwienie mieszkańcom Świętochłowic poznania oferty teatralnej Krakowa, poprzez cykliczne wyjazdy na spektakle m.in. Teatru Starego, Piwnicy Pod Baranami.

3. Edukacja artystyczna, umiejętność wyrażanie siebie poprzez sztukę.

- Prowadzenie warsztatów plastycznych (wprowadzenie nowoczesnych technik malarstwa oraz różnorodności w formie: glina, graffiti, sztuka tatuażu).
- Uruchomienie warsztatów muzycznych: warsztatów wokalnych oraz gry na gitarze, poszerzenie oferty zajęć artystycznych.
- Uruchomienie warsztatów teatralnych, utworzenie koła teatralnego,
- Uruchomienie warsztatów dla skrzatów (dzieci w wieku 3-6 lat), czyli nauka kreatywności dla najmłodszych.

Realizacja zadań poprzez pozyskanie charyzmatycznych animatorów zajęć, wykwalifikowanych instruktorów, społeczników i wolontariuszy z pasją i zamiłowaniem.

3. Kontynuacja sprawdzonego programu Wyciągania z piwnicy – Underground Music, skierowanego głównie do amatorskich zespołów muzycznych, które na co dzień szlifują swoje umiejętności w salkach CKSiu. To organizacja koncertów i imprez plenerowych, promujących ich dokonania, a także organizacja warsztatów i spotkań z uznanymi muzykami.

4. Kontynuacja cyklicznych spotkań Potańcówka dla Seniora. To szczególne wydarzenie cieszące się zasłużoną popularnością wśród seniorów, organizowane w okresie letnim w formie **Potańcówki pod chmurką**. Forma integracji, także międzypokoleniowej, poprzez taniec, ale także organizacja warsztatów, kursów tańca, przywołanie klimatu dawnych „fajfów”, „prywatów”. W praktyce jest to doskonała i sprawdzona forma relaksu i aktywności fizycznej.

5. Utworzenie Strefy Starzika. To wyjątkowa propozycja dedykowana seniorom, tworząca przestrzeń, w której będą czuli się swobodnie, we własnym gronie. Planuję organizację w okresie letnim i wczesnojesiennym, w niewykorzystanej części parku przy ulicy Krauzego, dedykowanej osobom starszym ścieżki dydaktycznej, propagującej zachowania prozdrowotne, odpowiedni do wieku styl życia, przekazujące cenne informacje m.in. o zdrowiu, zainteresowaniach osób starszych, gimnastyce czy zasadach zdrowego odżywiania. W **Strefie Starzika** ustawione będą ławki, stoliki do szkata i szachów, będą to miejsca do zorganizowania nieformalnych popołudniowych spotkań przy kawie i cieście, możliwa będzie również organizacja spotkań m.in. z lekarzami, możliwość bezpłatnych badań profilaktycznych.

6. Ożywienie działalności prowadzonej na terenie Wież KWK Polska.

- Uruchomienie plenerowego kina letniego, projekcie zarówno znanych i lubianych tytułów jak i seansów kina niszowego, amatorskiego. W dalszej przyszłości – organizacja letniego festiwalu filmowego.

- Organizacja w okresie letnim spektakli dla dzieci i animacji na scenie znajdującej się na wodzie. Propozycja zaplanowana z myślą o organizatorach letnich półkolonii dziecięcych jak i dzieci spędzających lato w mieście.

7. Pielęgnacja śląskich zwyczajów, tradycji, godki. Cykl imprez pod wspólną nazwą „**Po naszymu**”. W pełnej zgodzie z nazwą instytucji, chciałabym podjąć próbę stworzenia rzeczywistego Centrum śląskiej kultury, w pełnym spektrum jej przejawów. Od prezentacji współczesnych śląskich sztuk teatralnych, poprzez wykłady i konferencje poświęcone godce, historii, sztuce, przy współpracy z nauczycielami – regionalistami i naukowcami śląskich uczelni, aż po prezentację śląskiego malarstwa, rzeźby, od „sztuki niedzielnej” po uznanych śląskich twórców. Uwzględniając bogactwo naszej kultury i możliwości jej prezentacji, byłby to ważny krok w promocję miasta, regionu i jego urody.

8. Wirtualne Centrum Kultury Śląskiej. Obecność w sieci nie jest już tylko wyzwaniem, jest koniecznością. Istniejąca strona <https://cks.org.pl> jest furtką do wirtualnego świata i traktowana jest obecnie jako nowoczesna tablica informacyjna. Zamierzam w pełni wykorzystać jej możliwości i przekształcić ją w portal, gdzie znajdą się nie tylko informacje kontaktowe i oferta imprez, ale także wspomnienia fotograficzne lub filmowe z organizowanych wydarzeń, pełna ekspozycja obu sal widowiskowych z myślą o potencjalnych wynajmujących, aplikacje umożliwiające rezerwowanie biletów i zamieszczanie recenzji z wydarzeń kulturalnych. Ożywienie strony nie tylko wzmocni przekaz marketingowy, ale również potencjalnie może przyciągnąć sponsorów, firmy i instytucje zainteresowane reklamą na portalu instytucji kulturalnej o wyrazistym śląskim przekazie. Dodatkowo, będąc ważnym elementem promocji konta całej instytucji i Wież w mediach

społecznościowych (Facebook), zamierzam wykorzystać jako mniej formalną formę kontaktu z widzami, pozwalającą prowadzić dialog i pozyskiwać cenne informacje dotyczące m.in. preferencji i oczekiwań naszych widzów. Połączenie natomiast strony z adresem mailowym i sukcesywnie powiększaną bazą danych widzów, pozwoli na uruchomienie mailingu, który umożliwi dotarcie z ofertą Centrum do większej liczby odbiorców.

9. Szeroki dostęp. Dotarcie z ofertą programową do jak największej liczby odbiorców wymaga użycia jak największej liczby kanałów dostępowych. Znając target, można odpowiednio dopasować metody promocji. Podstawową formą promocji będą informacje i ciekawe materiały prezentowane na naszej stronie internetowej, afisze, banery reklamowe umieszczone na budynkach Centrum. Nasi seniorzy i osoby niekorzystające z mediów społecznościowych i internetu jako źródła informacji, będą również bazować na ulotkach informacyjnych, które zamierzam kolportować w miejscach powszechnie dostępnych dla tejże grupy odbiorców, w bibliotekach, przychodniach, lokalnych piekarniach, barach i kafejkach. Planuję oprzeć tę formę promocji na bazie grupy wolontariuszy, którzy dotrą z drukowanymi ulotkami tam, gdzie będzie ona pożądana. W ramach działań promocyjnych nawiążę współpracę na zasadach barteru z lokalnymi mediami, zwłaszcza takimi, których linia programowa jest zbieżna ze specyfiką naszej instytucji. Do takich należy Radio Silesia, które może w zamian za reklamę na naszej stronie lub poprzez materiały reklamowe dostępne na terenie Centrum, informować o naszych wydarzeniach, rozdawać wejściówki, przybliżać naszą ofertę potencjalnym odbiorcom spoza Świętochłowic. Za pośrednictwem Radia Silesia i dzięki jego zasięgom, zamierzam skutecznie poszerzyć naszą grupę docelową. Temu samemu może służyć reklama w formie umowy barterowej z Przedsiębiorstwem Tramwaje Śląskie. W tym przypadku poza funkcją informacyjną ważny jest dostęp wychodzący poza granice Świętochłowic. Tym samym wzmocni się pozycja Centrum jako potencjalnego partnera reklamy o dużym zasięgu oddziaływania i instytucji otwartej na współpracę w zakresie autopromocji, sponsoringu i szeroko pojętej reklamy.

Rzeczywistość drugiej dekady XXI wieku jest wyzwaniem dla instytucji kultury, konkurujemy z światem wirtualnym, który dla wielu staje się atrakcyjniejszą wersją oferowaną praktycznie bez ograniczeń. To sprawia, że potencjalny odbiorca, widz, staje się coraz bardziej wymagający. Tym wyzwaniom nie jest łatwo sprostać, ale są one tym bardziej warte podjęcia. Zachowując szacunek do przeszłości, chciałabym stworzyć nowoczesną, otwartą instytucję kultury, która zachowa swoje miejsce w sercach stałych widzów ale i z powodzeniem pozyska nowych.

W moim planie ukazuję ramy dla trzyletnich założeń. Ale te ramy nie są sztywne, zamknięte, zamierzam wsłuchiwać się w potrzeby społeczności lokalnej, szukać innowacyjnych, oryginalnych rozwiązań w działaniu, zapraszać do współpracy pokrewne instytucje oraz korzystać z pasji i zaangażowania wszystkich, którzy zechcą się włączyć w kreowanie świętochłowskiej sfery kultury. Centrum Śląskiej Kultury to nie jest tylko gotowa, dokładnie sformatowana w swoich założeniach oferta, ale żywe, elastyczne i autentyczne centrum aktywności społecznej. Chciałabym by każdy mieszkaniec Świętochłowic, mógł znaleźć dla siebie w ofercie Centrum, coś co go zainteresuje, porwie, zainspiruje. Będę dążyć, by był ośrodek skupiającym ludzi z inicjatywą, by był postrzegany jako miejsce z potencjałem a jednocześnie jako rzetelny partner dla innych organizacji i instytucji.

IV. Zaplecze.

Centrum Kultury Śląskiej mieści się w trzech budynkach zlokalizowanych w dzielnicach Lipiny i Zgoda. Dzięki temu dysponuje dwiema odrębnymi salami: kameralną z widownią mieszczącą ok. 200 miejsc w Lipinach, jak również dużą salą widowiskową na ok. 400 miejsc siedzących, z możliwością elastycznej aranżacji przestrzeni. Obecnie „Grotą” jest wyłączona z użytku z uwagi na zaplanowany remont, aktualnie dobiega końca proces wyboru wykonawcy robót. Po ich zakończeniu sala w Lipinach zyska nowy, atrakcyjny wystrój i nowe funkcjonalności, podnoszące walory tego obiektu. Natomiast atutem sali „Zgody” jest głęboka scena (18m x 10m) z zapleczem technicznym. Dla agencji artystycznych i impresariatów są to idealne miejsca do organizacji imprez dla różnych formatów i rodzajów. Dodatkowym walorem budynku CKŚ - Zgoda jest usytuowanie w malowniczym parku ze starym drzewostanem, stanowiącym wyjątkowo piękną scenerię do sesji fotograficznych.

Obiekty Centrum Kultury Śląskiej wymagają modernizacji i nowoczesnych rozwiązań technicznych. Planowany remont obiektu w Lipinach nie wyczerpuje potrzeb Centrum. Aby lepiej odpowiadać obecnym standardom oraz normom bezpieczeństwa, również budynek „Zgody” wymaga ulepszeń, zwłaszcza w obrębie sceny i jej technicznego zaplecza. Posłuży to również widzom, którzy będą mogli uczestniczyć w wydarzeniach o wyższym standardzie, doceniając ich stronę techniczną na równi z walorami artystycznymi.

Podstawowym źródłem finansowania Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach jest i pozostanie dotacja, przekazywana przez Miasto Świętochłowice. Zamierzam jednakże zasilać ją dodatkowymi środkami, pochodzącymi m.in. z działalności własnej Centrum, wpływów z biletów, wynajmów sal i przestrzeni reklamowej. Nie bez znaczenia będzie również możliwość pozyskiwania funduszy z grantów, programów rządowych, środków unijnych, a także sukcesywnego zdobywania potencjalnych sponsorów i mecenasów.

Podstawą sukcesu będzie zawsze zgrany, zaangażowany zespół ludzi z pasją, chcących swoją pracą osiągnąć coś więcej niż mieści się w zakresie obowiązków. Aby efektywnie i sprawnie zrealizować zaproponowany program, planuję sukcesywne podnoszenie kwalifikacji pracowników, ale również poszerzenie zespołu. Wymagane jest pozyskanie specjalistów, zwłaszcza z takich dziedzin jak: pozyskiwanie środków zewnętrznych, koordynacja projektów, prowadzenie warsztatów i zajęć edukacyjnych. Nie bez znaczenia jest również rola motywacji i właściwego docenienia pracy, bez której żaden pracownik nie będzie czuł satysfakcji z wykonywanej pracy.

Proponuję kulturę otwartą, zapraszającą i włączającą do kreowania zdarzeń, Centrum Kultury Śląskiej jako miejsce przyjazne i dobre, dobrze znane ale i gotowe by zaskakiwać, oszałamiać. Bliskie każdemu mieszkańcowi Świętochłowic – a jednocześnie zapraszające wszystkich gości, którzy go jeszcze nie poznali.